

శంకరామ

పిల్లల మనోహరత్రిక

6
300

భారతదాం

శత్రుమూల

భారతదాం, ది యేస్ బి
 లో నామోదించిన అండ్
 లో ప్రత్యేక నిర్మాణం.

చిత్రం, 1947

• Director: RAMAKRISHNA • Story: Subbaram • Singer: BHADRABALI • Music: SUBBARAMAN
 Director: M. Ramakrishna

BHARANI PICTURES, T. Nagar, MADRAS,

శ్రీ సంతానం సహజమైవకోటిక

జాతీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటకు
 జాతీయ ఉత్పాదనలను వాడుకలు
 ప్రభుత్వమునకు బహుభాగం
 మిళితం

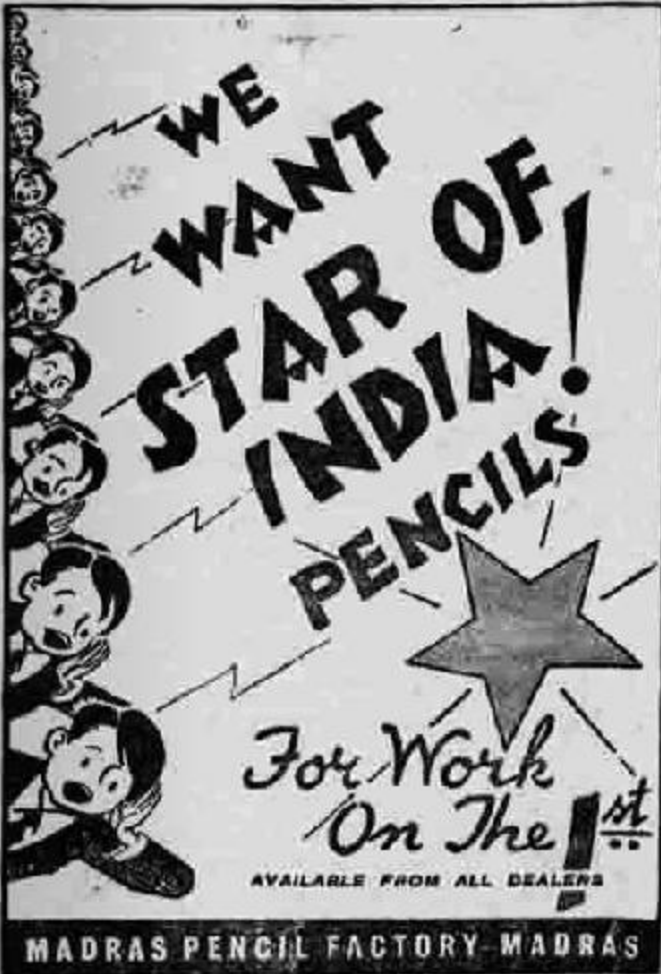
సలహాలి

తెలుగు వాచపత్రిక

ఆంధ్రదేశానికి సంబంధించిన ఎటుగ్రాక్షణమీ వారం వారం ప్రకటించి రచ్చారా ఆంధ్రదేశానికి విద్యార్థులకి ఆశయంకో సలహాలి పత్రికనుకో వెలువరించుచుంది. వేరీవేరీ వార్తలను మాకు అందించి ఆంధ్రదేశానికి మా ఉద్యమానికి సహకారం ఇవ్వాలి మా ప్రార్థన.

అధికారులు:
 17. అచార్యులవారి - శి. కి. పులూరి

WE WANT STAR OF INDIA PENCILS!

For Work On The 1st

AVAILABLE FROM ALL DEALERS

MADRAS PENCIL FACTORY - MADRAS

మదరాస్ పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ :: మదరాస్

ఒక్క మాట

[౬౫౩౨]

ఎందాక యిట్టే ఓ, చందమామయ్య
మమ్ము గుళ్ళాన్నెక్కి పారిపోతావు!
సీతోడ సన్నురా విచ్చినామంటి
అమ్మ నాకిచ్చినా అప్పచ్చులన్ని
దారిలత్తెముగ తెస్తాను నామెంటి.

కలువత్త నాకెన్నో కదలు చెప్పింది
కదలు చెప్పుకుంటు కదలిపోదాము.

మాఅన్నయిచ్చేడు మరబొమ్మలెన్నో
గిరగిరా తిరిగేటి కిలుగుళ్ళాన్ని
నాన్నగారిచ్చేరు మొన్న పండుగకు
ఈ బొమ్మలన్ని వీ కిచ్చివేస్తాను
సీతోడ సన్నురా విచ్చినామంటి

చరచరా పాయ్యావు చందమామయ్య
చెవివద్దా నేను చెప్పేటిమాట!

కాకమ్మక్క కథ

మనుషులకున్నట్లు కాకుండు అన్న
దింకలేదు. అవి ఏదోవిధంగా పొట్ట
నింపుకుంటాయి. ఈ వదార్లం అరుగు
తుండా, అరగదా అనే విచారంకూడా
వారి కుండదు. ఒకనారు పావమెళ్ల
దింకే గాజుపూసలపేరు తెగి గాజు
పూసలు కిందపడి దొర్లాయి. వక్కనే
ఉంది చూస్తున్న కాకమ్మక్క చలు
క్కున ఒకపూస అందుకుని ఎకంగా
వెళ్ళి మింగేసింది. ఆ తరువాత కాక
మ్మక్క అజీర్తితో చాలా బాధపడింది.
ఆ విధంగానే ఒక రోజు కారీబావ
నిల్లలాడుతుంటున్న గోరీ ఒకటి కాజేపీ
మింగాడు. వాతపైత్యంతో బాధపడ్డాడు.
అయితే కాకులు మందులూ మామలూ
అవనరం లేకుండానే ఇటువంటి రోగాలు
వోగొట్టుకుంటాయి.

మరొకరోజు కాకమ్మక్క వరస
మ్మక్కగారి మంటిలోనుండి దిటికెను
ఎర్రకారం కాజేపీ తిన్నది. కాకమ్మక్క
కబ్బు నోయా భగ్గున మందాయి. "దీని
నోయవడా, దబ్బాంమీద వరిగా మూత
లైనా పిట్లకోదేం?" అని కాకమ్మక్క
వరసమ్మత్తని తిట్టుకుంది. కాని తిండి
విషయంతో ఇటువంటి తిప్పలు వారు
ంకు వరిపాడే.

కాకులు సమస్తమైన వస్తువులూ
తినటమే కాక, వాటిని అనేక రకాల
దొట్ల సంపాదించు కుంటాయి. ఆస్ప
త్రులూ, కసాయి దుకాణాలూ, మార్కె
ట్లూ, సత్రాలూ, వీధులూ, పెరళ్ళూ,
మద్యాన్నం వేకల రోజున సమయాల్లో
ఆపీనులూ, పాక్షరీయా-ఎక్కడ వదిలే
అక్కడ, అవసందారం ఉన్నచోటనల్లా
కాకి తిండి సంపాదించుకుంటుంది.

అటవకు రైలు స్టేషన్లోనూ, రైలుపెట్టె
 లోనూ కూడా కాకులు తిండి సుపా
 దించుకో గలవు. విమానాల్లోనూ స్టేషన్ల
 లోనూ కాకి గంపదేమో కాని మిగతా
 అన్నిచోట్లా విషేషంగా జరిగి పోతుంది.

వల్నంలో కుప్పమ్మ అనే ఆకా
 మనిషి ఉంది. ఆవిడ ప్రతిరోజూ
 మిట్టవడ్డాన్నంతవేగ పాక్షరీమాలికి
 తోటనాడు తెస్తుంది. కూరీల ఇళ్ళకు
 పోయి, వాళ్ల తోటనం మూటలమ్మి
 పోగు చేసుకుని, ఒక తట్టులో పెట్టు
 కుని, ఆ తట్టు నెత్తమీద బయ్యో
 రంగా విలచెట్టి పాక్షరీకి ఎండలో
 పడి బయిళ్లీరుతుంది.

మన కాకమ్మక్క కుప్పమ్మ
 నెరుగును. కుప్పమ్మ తట్టులో తిండి
 పదార్థాలుంటాయనీ కాకమ్మక్క
 విరుగును. అందుచేత ఒక రోజు
 కాకమ్మక్క కుప్పమ్మ వెంట
 పడింది. మెర్రిగా తట్టుమీద వారి
 అంబులో ఏమీ ఉన్నాయో పరీక్ష
 చేసింది. ఒక గుడ్డు మూటలోనుంచి
 అప్పుడం ఒకటి తొంగిచూస్తున్నది.
 కాకమ్మక్క అప్పుడం ముక్క
 విరిచి తుని చూపింది. ఇంతలో
 మరోమూటలో మాంసంగారె తని
 పించింది. అది చూడలో దాక్కుని
 బయటికి కొద్దిగా తనిపిస్తున్నది.

చుండమాము! * * * * *

కాళ్లతిన్ని పట్టి ముక్కుతో గారెను గట్టిగా
 వట్టుకుని ఒక్కసారి గుంజింది. ఇంతే
 ముందీ కుప్పమ్మ తట్టు కాస్తా దడబడా
 కిందపడింది. మూటలమ్మి లోడ్డుమీద
 చెల్లా తెదడుగా పడిపోయాయి.

కాకమ్మక్క దిమ్మన ఎగిరి ఒక
 తెట్టుమీద కూర్చుంది. కుప్పమ్మ
 కాకమ్మక్కని తట్టూ కావనాల్లాటా
 పెట్టపాగింది. "ఈ కాకి పడిపోవా,
 దీవికారం ఏట్లరీతి పెట్టా. దీన్ని ఉండే
 ఒకే కొట్టా." అని ఎత్తుకుంది
 కుప్పమ్మ. కాకపోయినా కుప్పమ్మ కేం
 పొయ్యోకాలం? తట్టు నెత్తిన అంత
 బొయ్యారంగా పెట్టుబ నడవకపోతే
 ఒక చేత్తో వట్టుకోవడాదేమో మర్క,
 పాపం. కాకమ్మక్కేం చేసింది? అన్నీ
 మూటలూ లోడ్డుమీద పడిపోతే కాక
 మ్మక్కకేం పొరిగింది?

అయితే ఈ విధంగా తట్టు తనటం
 కాకులకు పరిపాతీ. నైకి తిట్టే తిట్టు

* * * * * చుండమాము!

గట్టిగా లాగితే గారెకెగిరి పోతాయి. అందుచేత కాకులు
 తప్ప అది బయి డికి రాదు. అందు
 కని కాకమ్మక్క గారె పంపాడించుతుంది. ఇక కుప్పమ్మ
 ఏమని ఏం లాశం:

కాకమ్మక్క మరోసారి ఇంతకన్నా భరతమాషా చేసింది. వీరివెంట ఒక కోమటి తినులం దారాలమ్మ కూ వస్తాడు. వాటిని తట్టలో పెట్టుకుని, తట్ట మీద తీగెలకడిక ఒకటి అద్దంపెట్టి, తట్ట నెత్తిన పెట్టుకుని, కర్ర ఒకటి దానిమీదిగా అడిస్తూ చిన్న పాట పాడుతూ వస్తాడు కోమటి.

“గారెలు, మసాలా వడలు, చక్కెరాలూ, వప్పువడలూ వోయ్!”

కోమటి యుక్తికలవాడు. కాకులను చేరినప్పుడు, తట్టమీద తీగెలకడిక కప్పాడు, చేతిలో కర్ర పట్టాడు. కావి కాకమ్మక్క ఇంతా యుక్తికంది, తన కోటి కాకిని కోమటి మీదకి వంసకం చేసింది. కాకమ్మక్క స్నేహితురాలు కోమటి వంకకిందిగా ఎగురుతూ పోయింది. దాన్ని వయపెట్టటానికి కోమటి కర్ర దిండాడు, ఇంతలో కాకమ్మక్క కోమటి తట్టమీది తీగెలకడిక

ముక్కున కరుచుకుని పారిపోయింది. కోమటి తట్టను వక్కణింటి అరుగు మీద పెట్టి అక్కడ వరుకుని ఉన్న కాకను యాచ్యుండుమని కాకమ్మక్క వెంట పరిగెత్తాడు. కాకమ్మక్క దూరంగా వెళ్లి తీగెలకడిక పారేసి వచ్చిన అరుగుమీద తట్ట దగ్గరికి తిరిగి వచ్చింది. ఒక వస్యంవ లోంచేసింది. మసాలా వడలన్నీ దిండర వండర చేసింది. ఒక చక్కెరం వట్టుకుని విస్కరిమించింది.

కోమటి తిరిగివచ్చి తన తట్ట తాడు మూరై ఉండటం చూసి ముసలి కాక చేసిన వనేవనుకున్నాడు. కాకకూ కోమటికి మాటలు పెరిగి పోట్లాట తీందికి దిగింది. చుట్టువక్కం వాళ్లంతా పోగై పోట్లాట బాగా రెప్పిగొట్టారు. మనుషులు పోట్లాడుతుంటే కాకమ్మ పొమ్మేం పోయింది; మనుషులు పోట్లాడితే కాకికే లాభం.

విఘ్నేశ్వర ప్రార్థన

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్,
 ప్రసన్న పదనంధ్యాయే త్పూర్వవిష్ణౌవ శాంతయే.
 మముజన్మైకదంతకృ కపిలో గజకర్ణికా,
 లంబోదరశృచికలో చిమ్మరాజో వివాయకా,
 మామకేతు ర్ణవాధ్యక్షిః పాలచంద్రో గణానమా,
 ప్రకటుండ శూర్యకర్ణ హేరంబు స్కందపూర్వజా,
 హిదశైతాని నామాని యః పఠేచ్ఛ్యుణుయాదపి,
 విద్యారంభే చివాహించ ప్రవేశే సర్వమే తథా,
 సంక్రామే సర్వకార్యమ విష్ణుప్రసక్తే నశాయతే.

తుండము నేకదంతమును తోరపుబొజ్జయు వామహస్తముకా మెందుగ మ్రోయుగజ్జెలును మెల్లినమావుల మందహాసముకా కొండక గుజ్జారూపమున కొంఠవిద్యులశెల్ల బొజ్జయై యుండెడు పార్వతి తనయ ఓయి గణాధిప నీకు మ్రొక్కెదకా.

నా ఆత్మకథ

చందమామ

కడను కాళ్లు, ముంతకు చెవులు ఉంటే, చాకు అంటగడుతున్నవందలు, వ్యక్తిటి పురాణాలకూడ నిజమే. నా మీద లేనిపోని అవనిందలు కొన్ని వేళాదు. అవి నిజమైవలెనే నేను చెప్పకుండా దాచాలి, అవి నిజంకావు. అందువల్ల ఆ అవనిందల్లో ఒకదాన్ని గూర్చి మీకు చెబుతాను.

ముఖ్యంగా వినాయకరవితతి కథ తీసుకోండి. ఆనాడు వినాయకుణ్ణి పూజించకుండా నాముఖంపై దండలు వస్తాయట. వినాయకుని పూజిస్తే పూజించవలసిందే. దానికి ఎవరు కాదంటారు; కాని అతన్ని పూజించక పోవటానికీ, నాడు నన్ను చూస్తే వింద రావటానికి సంబంధమేమీలేక

"కాదు సంబంధంఉంది. ఆనాడు వినాయకపూజ చేయకుండా నీముఖం చూకటంవల్లనే వింద వచ్చింది". అని

కొంతమంది బొరాలేకులు అంటారు. వారుచెప్పేకథకూడ నేనే చెప్పివేస్తాను. సత్రాణిత్తు పూర్వపుమెప్పించి కమంతకమణ్ణి బొందాడు. దాని కాంతి అంతా యిలా కాదు, రెండో సూర్యుడులాగా ఉంటుంది. అంతేకాదు, రోజుకు ఎనిమిది దారువుంటుంటాగారంజిస్తుంది. కృష్ణుడు తన కొమ్మలొమ్మవి సత్రాణిత్తును అడిగారు. అతడు వల్లకాదంటే వల్లకాదన్నాడు. కృష్ణుడు అడిగిన కొన్ని నాళ్లకు సత్రాణిత్తు తమ్ముడైన ప్రవేనుడు కమంతకమణ్ణి మెళ్లొనేసుకొని వేటకు వెళ్లాడు.

అతనిలో ఒకపింహం ఆకస్మాత్తుగావచ్చి అతన్ని చంపి ఆమణిని నోట కరచుకొని వెళ్లబోతువుంది. ఇంకలో జాంబవంతుడు ఆ మణిని చూచి ఆకవల్లాడు. వెంటనే పింహాన్ని చంపి మణిని వట్టుకొనిపోయి గుహలో తన విద్వం ఉయ్యాలకొట్టి కట్టాడు.

ఈ పంకతి ఈవార్త మెల్లగా కృష్ణునికి చేరింది. ఈ అవనింద బోగొట్టు తెలియని సత్రాణిత్తు అతడు మణికోసం బయలుదేరాడు. అతనిలో కీర్తుకు అను ప్రవేనువి కమంకనిపించింది. అత్రక్కనే పింహంకారి నెత్తురు మానంకరిగింది. జాడలు కనిపించాయి. వాటినిబట్టి బోగొప్పొగా ఒక గుహ

"కృష్ణుడు మణి యిమ్మని అడిగాడు. అడిగి ఎన్నో రోజులు కాలేదు. తమ్ముడు కనిపించటం లేదు. మణి కనిపించటం లేదు. ఇది తప్పక కృష్ణుడి వనే కావాలి." అనుకొన్నాడు. అనుకొన్నవాడు ఊరు బోవచ్చునా. నలుగురై దుగురు దగ్గర ఆ కార్త అనుమానం వెళ్లబెట్టాడు.

మందు పింహం చల్చివడి ఉంది. కృష్ణుడు ఆ మట్టుపట్టు పరిశీలించి చూచాడు. గుహలోనుంచి కాంతి వస్తున్నట్లుగా బయటికి కనిపించింది.

అతడు సదుడు వెదురు లేకుండా తిన్నగా గుహలోకి ఒంటరిగా వెళ్లాడు. అలా లోపలికి వెళ్లగా వెళ్లగా పెద్ద గది, ఉయ్యాల, దానిపైన వ్రేలారుతున్న మణి కనిపించాయి. అతడు మణి తీసుకోగానే ఉయ్యాలలోల్లోని పానకం వచ్చి మణి అరిచింది.

కాంచనంతుడు వచ్చి "ఎవరురా వారు! పానకం అటవస్తువు కాకెప్పున్నాడు." అంటూ ఒక్కగుడ్డుగ్రహాడు. దానిలో యిరువురికి యుద్ధం ప్రారంభమైంది. ఆ విడిగ్రుడ్డుల మోతకు గుహ దెబ్బతిలింది. ఇలా యరనై ఎనిమిది రోజులు యుద్ధం జరిగింది. కాంచనంతుడు అరిసిపోయాడు. అతనికి రాను చంద్రుడు జ్ఞాపకం వచ్చాడు. యుద్ధం మానువేసి ప్రార్థన మొరలుపెట్టాడు. కృష్ణుడు వచ్చేడు నిలబడ్డాడు. అప్పటికి అతనికి తెలిసినవచ్చింది, కృష్ణుడులామ చంద్రమూర్తి అవతారమని. కాంచనంతుడు ఎరుగక చేసిన తన తప్పు

మన్నించవలసినదని వేడుకొన్నాడు. కనుంకతమణిని, కూతులైన కాంచనమణి కృష్ణునికి సమర్పించాడు.

కాంచనంతుడు కనుంకక మణులతో కృష్ణుడు ద్వారకకు వెళ్ళాడు. సత్రాజిత్తును విలిపించి అరిగినకరచెప్పి మణి యిచ్చివేశాడు. లేనిపోని అనుంద వేచి నుడుకు సత్రాజిత్తు వాద్యులొని ఆ మణిని, తనకూతులైన చక్కెరమమ రృష్ణువకు ఇచ్చివేశాడు. వాటినుంచి కృష్ణుడు రోజులువచ్చాడు. తన తప్పు లేదట. తన మామ తప్పు లేదట. చనితనాడు నామణం మోదటంవల్ల తనకు అనందిం వచ్చిందట ఇది ఏమి న్నాయమో మీరే చెప్పండి! మామ, అల్లుడు సరిగా ఉండాలి. మధ్యలయటి వాళ్లు అల్లరినవారే. అసలు కృష్ణుడు ఎలాంటివాడో మీకు తెలుసుగా. ఇమ్మని తిమ్మని, తిమ్మని ఇమ్మని చేపేవాడు. అలాంటివాడిమాట నమ్మి నాకు అనందింకట్టటం లాం అవ్యాయం. అసలు కృష్ణుడు అలా చేయటానికి కూడ లాం కారణాలున్నాయి. రదువు కుని పెద్దవాళ్ళయిన తరవార నిజం మీకే తెలుస్తుంది.

ఒకరోజును పానయి రెండోక్లాసులోకి ఎట్లా వచ్చానో వాకే తెలియ. మా క్లాసు మేష్టారు చెప్పేదాకా నాన్నచూడా ఈ మాట నమ్మాలా. బడి తెలివిన రోజు పెందలాదే తెప్పి నేను రెండోక్లాసులో కూర్చున్నా. నామీద ఎక్కి మామిడి కామయ కోకాదే. ఆ గోపిగాడు నేను కూర్చున్న క్లాసులోకి వచ్చాడు. వెంచి మీద కూర్చున్న వస్తుచూశాడు. గోపి గాడు అయిదో క్లాసుమీద రెండో దండ్రియారే చేయబోతున్న సంగతి బడిపిల్లలందరికీ అదివరకే తెలిసి పోయింది. ఎట్లాగయినా నేను పానయిన వాణ్ణి, వాడు తప్పినవాయానూ, అబద్ధమని గోపిగాడివంక గర్వంగాచూశా.

గోపిగాడు గొప్పగా కేతులు మంట్లము కేజిల్లో వెట్టుకుని, "ఈ క్లాసు లోకివచ్చి ఏమని కూర్చున్నావురా?

ఎవర్రా విన్ను పామచేసింది?" అని అడిగాడు. వాడిచంట్లాము చూస్తే నాకు నవ్వొచ్చింది. అది వాడిదికాదు. వాడి అన్నదో, వాడి లాబులో అయి డం టుంది. అందుకనే అంక వాడుచూగా ఉంది.

"నేను పానయానం మా మేష్టారు చెప్పాణ్ణి." అన్నా.

"ఏదీలావులే, రైలిర్పడి గి కను తున్నేలాకా విప్పిక్లాసులో కూపో వివస్తును. వడ బయటికి," అంటూ ఆ దుర్మార్గుడు వస్తు వెందిమీదినుంచి తాగాడు. వాడు కియటికి పొమ్మంటే నేనుపోతానా ఏమిటి? ఇచ్చినా పోనన్నా. గోపిగాడు మోటువరసానికి దిగాడు. నన్ను వెందిమీదినుంచి కిందికిలాగి బయటి వరండాలోకి ఇరబలా తరిప్పికు పోయి అక్కడ వదిలేశాడు. తనమామ